

◆ L'HORA NOVA ◆

INGENUAMENT

Només que per anunciar que Itàlia no vol continuar en la Societat de Nacions, ha calgut endomassar places i carrers, fer espectaculars formacions militars, engegar bandes de música a dojo i exterioritzar el clamor de les multituds en ovacions xardoroses a les personalitats del Gran Consell Feixista, reunit, en la vesprada del dissabte, en el Palau de Venècia de la ciutat de Roma. La pluja batent, no privà de què xics, grans i mitjans no deixessin de sumar-se a la gran gatzara amantada i preparada amb les famoses salses de la producció més autènticament llatina. D'això els italians en són mestres, i amb l'ampliació de les especialitats que ha creat l'organització estatal feixista, si en altres latituds —cosa que no s'esdevé— tinguessin predilecció per a practicar aitals moixiganques, quina enveja no hauria produït la «festassa» celebrada en la plaça de Venècia, tant a París com a Londres i en la capital d'Andorra! Perquè, val a dir ho, l'efecte teatral que sap donar el duce cada vegada que ix a la balcona de l'històric Palau de Venècia, vestit amb la indumentària d'espantats ocells, té un atractiu solament comparable a les gales que imperaven en temps tan llunyans i tan desdibuixats, que ens hauríem de situar en èpoques d'una felicitat ara desconeguda i que s'aproximarien a l'era del rei Pepet. Però els anglesos, freds i contemplatius, acostumats al respecte de les seves tradicions, no semblen propicis a sentir cap mena de recança perquè un altre els avantatgi en l'art d'escenificar; en canvi, la talla de l'artista, tenen prou compte, a la Gran Bretanya, d'establir-la amb tota exactitud. I aquesta vegada, des de Londres, el cop teatral de Mussolini ha estat comentat en el sentit de què per ara, malgrat tant de soroll, no s'ha modificat la situació de fet que existia abans de la declaració solenne de la nit del dissabte. — ALFIL

ANHELS DE PAU

El món està ansiós d'una pau perennal. Contra el clam i la pretensió bel·licosa d'una minoria, s'albira l'enèrgic afany d'una majoria que s'esforça perquè l'Univers sigui civilitzat i marxi pel camí del progrés ràpid que permet la civilització. La lluita està encetada fa temps entre els dos conjunts universals, i ara es veu agreujada per l'existència dels conflictes aïllats de Xina i Espanya. ¿S'imposarà a la fi el criteri just?...

Fa temps que els representants d'Anglaterra i França treballen amb constància i amb l'efectivitat que els és possible, per privar una convulsió europea del tipus de la de l'any catorze. Ara mateix, Delbos, el ministre d'affers estrangers francès, amb les visites que ha efectuat als governants de diverses nacions europees, no ha fet altra cosa, amb el vist i plau dels homes del Foreign Office, que estrènyer fortament els lligams pacifistes. Bona obra l'empresa des de Londres i París. Si surt del tot victoriosa, caldrà proclamar que la diplomàcia es un factor indispensable en la política internacional del nostre temps.

Es un fet evident, acceptat ja des de bon principi pel Govern de la República espanyola, que les nacions democràtiques d'Europa voldrien que el nostre conflicte fos resolt sense la més mínima intervenció estrangera. La llàstima és que tot just estiguem en el desig, i, per tant, que la solució no es faci actualment d'aquesta manera. Si així fos, potser a hores d'ara serien unes altres les perspectives del futur espanyol. La plenitud del moment històric que travessem, moment que s'inclina cap a la victòria republicana, sens dubte passarà a ésser el temps de les darreres extremitats de l'enemic rebel·lat contra un Govern legal.

Cal remarcar, contra tot el que s'ha dit, que els governants demòcrates europeus, mai han deixat de tenir bona voluntat respecte el problema espanyol. El que ha passat és que ells no s'han volgut moure de la línia de conducta mantinguda des de bon principi, i que no han cregut prudent acceptar noves actituds, reclamades per grans masses, per considerar-les perilloses. A voltes, l'acció enèrgica i violent comporta la creació de nous conflictes, que vénen a parar a un conflicte general de gran envergadura. L'any catorze donà moltes ensenyances. Anglaterra i França les recorden. Sensible és que Alemanya i Itàlia les hagin oblidades, o almenys que ho sembli.

Cap a la pau duradora, plena de possibilitats humanes, es pronuncia, calladament o no, aquesta enorme multitud d'espanyols que acata la Constitució vigent. Les noves eres de pau són molt més enyorades ara, després de la prova viva d'aquest seguit de mesos de guerra, que són de dolor. Davant d'aquesta nova situació política que es forma poc a poc en el curs de cada dia, és sensible haver de notar certes actituds que no responen de cap manera a l'anhel comú.

Anhels de pau! Heus ací els anhells de la nostra gran massa antifeixista, supereditats a l'existència del règim republicà espanyol. Amb el compliment estricte de la nostra missió, de la que li pertoca o de la que hàgim conquerit, transformarem aquests anhels en la pràctica de la pau. Aleshores, del poble espanyol podrem fer-ne una potència. Però la potència que farem no serà exclusivament de guerra, com la dels feixistes; serà d'indústria d'agricultura i de comerç.

J. CARNÉ ROMA

València, desembre del 1937.